

avdeling
Oslo og Akershus

DNT Oslo og Omegn

Naturvernforbundet
Oslo og Akershus

NJFF
Akershus

Rælingen kommune

postmottak@ralingen.kommune.no

Oslo, 16. mai 2024

Dette brevet sendes på vegne av Akershus og Oslo Orienteringskrets, BirdLife Oslo og Akershus, DNT Oslo og Omegn, Naturvernforbundet Oslo og Akershus, Norges Jeger- og Fiskerforbund Akershus og Romerike Sopp- og Nyttevekstforening.

Uttalelse til

Planstrategi 2024-2027, Rælingen kommune

Forum for natur og friluftsliv Oslo og Akershus er et samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner i regionen. Vi er opptatte av å ta vare på naturgrunnet og fremme et allment tilgjengelig friluftsliv i Oslo og Akershus.

Natur- og klimakrisen bør nevnes

Vi står midt i en naturkrise og en klimakrise. Den internasjonale naturavtalen som ble besluttet i Montreal i desember 2022 skal hjelpe oss å løse naturkrisen. Sammen med resten av verden skal Norge følge opp 2030-målene om 30 % bevaring av land og hav og at 30 % av naturen som i dag er ødelagt, skal restaureres. Mentale utfordringer, livsstilssykdommer og ensomhet er noen av de største helseutfordringene vi står overfor. Naturen er en kilde til forbedret fysisk og psykisk helse. Derfor er ivaretagelse av naturen ikke bare avgjørende for naturen i seg selv, men også for menneskers helse og trivsel. **Kommunen bør nevne dette under utfordringer.**

Kommuneplanens arealdel må revideres

Vi ser at kommunen ikke planlegger rullering av kommuneplanens arealdel. En fersk arealdel er avgjørende for å sikre at arealplanleggingen er tilpasset samfunnets behov og endringer over tid. Regelmessig revisjon gir kommunene mulighet til å oppdatere planene i tråd med ny kunnskap, endrede politiske prioriteringer og juridiske krav. Det er også viktig at alle kan si sin mening jevnlig, slik at det blir tatt hensyn til det folk flest ønsker. Dette bidrar til å sikre en dynamisk og fremtidsrettet arealpolitikk som legger grunnlaget for bærekraftig utvikling og trivsel i lokalsamfunnet. **Vi mener kommuneplanens arealdel må revideres i planperioden.**

Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
osloogakershus@fnf-nett.no | Storgata 28A, 0184 Oslo | 90 65 16 61/92 42 16 30
organisasjonsnummer 918 940 359 | <https://fnf-nett.no/oslo-og-akershus/>

Planbehov

Det er bra at kommunen har en plan som inkluderer friluftsliv, og at kommunen har en plan for klima og energi. Under kommer vi med innspill til hvilke planer vi mener kommunen bør prioritere.

Plan for naturmangfold – svært viktig

Planstrategien må belyse hvordan 2030-målene i naturavtalen skal følges opp i kommunens planlegging. Planstrategien beskriver så vidt utfordringene for naturmangfold, men mangler beskrivende plangrep for å løse disse i planperioden. **Vi mener kommunen må prioritere å utarbeide en kommunedelplan for naturmangfold.** Dette er også anbefalt i Statsforvalteren i Oslo og Viken sitt forventningsbrev til kommunal planlegging i 2024¹.

Vi ser at kommunen planlegger å utarbeide en **kommunedelplan for landbruk** med oppstart i 2025. Utfordringer som f.eks. gjengroing av verdifulle kulturlandskap, avrenning fra landbruk til vann og vassdrag og hogst av artsrik skog må belyses i planen for landbruk. Utformingen av planene bør utarbeides i samarbeid med kommunens natur- og miljørådgiver.

Plan for naturrestaurering

FN har utpekt 2021-2030 til verdens tiår for restaurering av økosystemer. I naturavtalen setter verden seg et mål om å restaurere 30 % av forringet eller ødelagt natur. **Vi mener kommunen må inkludere behov for oversikt over egnede områder for restaurering og belyse hvordan utarbeide dette, for deretter å prioritere restaureringsprosjekter.** Se eksempel fra pilotprosjektet til Nordre Follo kommune med ferdig utviklet metodikk².

Plan for frivillighet

Frivillige natur- og friluftsansjoner kunnskap og engasjement gir forvaltningen og politikerne viktige innspill, opplyser og øker engasjementet i befolkningen og får folk ut i aktivitet. **Det er veldig bra at det skal utarbeides en plan for frivillighet.** Denne bør bl.a. sikre gode vilkår for frivilligheten som f.eks. faste driftsmidler og fast møteplass med kommunen. Det er også her viktig at de aktuelle frivillige organisasjonene blir tatt med i et samarbeid rundt dette temaet.

Andre viktige vurderinger

Planvask

Kommunen bør i planarbeidet ta standpunkt til om arealdelen skal ryddes for gamle og urealiserte planområder og at gamle og helt eller delvis urealiserte reguleringsplaner (for eksempel reguleringsplaner eldre enn 10 år) skal endres eller oppheves. Samtidig bør det avklares om kommuneplanen også skal ajourføres for de områdene som er utbygget.

Arealnøytralitet

Arealnøytralitet betyr å gjenbruke og fortette områder som allerede er utbygd, heller enn å bygge ut mer natur. Idéen går ut på at man skal ha null tap av natur i den fremtidige utviklingen av kommunen. Kommunen nevner ikke arealnøytralitet i forslaget til planstrategi. **Vi mener kommunen**

---

¹ [Forventninger til kommunal planlegging 2024](#), Statsforvalteren i Oslo og Viken

² [Arealnøytralitet, Nordre Follo kommune](#) og [oversikt over restaurerbar natur i Nordre Follo](#)

må inkludere en ambisjon om å bli arealnøytral, og belyse hvordan oppnå dette. Et tiltak kan være å utvikle et arealregnskap/naturregnskap for kommunen.

Medvirkning

Bred aktiv involvering og samarbeid kan bidra til å få fram et helhetlig kunnskapsbilde og kjennskap til utviklingsbehov og muligheter. **Planstrategien bør vurdere oppsøkende virksomhet** som et medvirkningstiltak i utvikling av kommunens planer og spesielt i forbindelse med utarbeidelse av arealplanen. Oppsøkende virksomhet kan innebære å kontakte organisasjoner som representerer personer med spesiell lokalkunnskap for å få deres synspunkter og tilbakemeldinger, på organisasjonenes hjemmebaner, for eksempel biblioteket, speiderhuset eller i turistforeningens lokaler. **Planstrategien bør vurdere opprettelsen av et rådgivende utvalg for natur.** Rådgivende medvirkningsorgan kan gi en direkte og strukturert kanal for dialog og samarbeid mellom kommunale myndigheter og ulike grupper i samfunnet. Rådene kan bidra til å øke forståelsen og kunnskapen om ulike perspektiver og behov i samfunnet, og dermed bidra til mer inkluderende og helhetlige beslutninger.

Vennlig hilsen

Forum for Natur og Friluftsliv Oslo og Akershus

Maria Rundhaugen Tesaker
Koordinator
FNF Oslo og Akershus